

Cuprins

Abrevieri	XV
------------------------	-----------

Capitolul I. Repere introductive privind dreptul bancar 1

Secțiunea 1. Noțiunea și caracteristicile dreptului bancar	1
§1. Noțiunea dreptului bancar	1
§2. Caracteristicile dreptului bancar	4
Secțiunea a 2-a. Izvoarele dreptului bancar	5
§1. Izvoare interne	5
§2. Izvoare din dreptul Uniunii Europene	8
§3. Izvoare internaționale	9
Secțiunea a 3-a. Domeniul legii bancare	10

Capitolul II. Banca Națională a României..... 13

Secțiunea 1. Aparat și sistem bancar	13
§1. Noțiune	13
§2. Aparatul bancar potrivit legii speciale	14
§3. Evoluția sistemului bancar românesc	16
Secțiunea a 2-a. Statutul legal al Băncii Naționale a României	18
Secțiunea a 3-a. Prerogativele Băncii Naționale a României	20
§1. Emisiunea monetară	21
§2. Elaborarea și aplicarea politicii monetare și valutare	22
2.1. Politica monetară	22
2.2. Politica valutară	24
§3. Refinanțarea și asigurarea de lichidități sistemului bancar	25
§4. Asigurarea funcționării sistemelor de plăți	28
§5. Deschiderea de conturi, operațiuni de compensare, depozitare, decontare și plată și servicii pentru prevenirea și limitarea riscurilor de plată și credit	29

5.1. Deschiderea de conturi.....	29
5.2. Servicii de compensare, depozitare, decontare și plată... 30	
5.3. Servicii pentru prevenirea și limitarea riscurilor de plată și credit	30
§6. Supravegherea prudentială a sistemului bancar	32
§7. Păstrarea și administrarea rezervelor internaționale ale statului	34
§8. Agent pe contul statului și atribuțiuni de reprezentare	36
8.1. Operațiunile cu trezoreria statului.....	36
8.2. Operațiuni cu titluri de stat	36
8.3. Reprezentarea statului în relațiile financiare internaționale și în organismele financiare internaționale	37
§9. Prerogative normative	38
Secțiunea a 4-a. Conducerea, administrarea și funcționarea Băncii Naționale a României.....	39
§1. Conducerea și administrarea Băncii Naționale a României.....	39
1.1. Consiliul de administrație	39
1.2. Guvernatorul Băncii Naționale a României	40
§2. Evidența contabilă anuală și situații financiare	41
Capitolul III. Regimul juridic instituțional bancar.....	43
Subcapitolul I. Reguli comune instituțiilor de credit.....	43
Secțiunea 1. Caracterizarea generală a instituțiilor de credit.....	43
§1. Noțiunea instituției de credit și sfera de cuprindere	43
1.1. Noțiunea instituției de credit	43
1.2. Sfera de cuprindere	44
1.2.1. Entități non-bancare.....	44
1.2.2. Entități bancare	45
§2. Clasificarea instituțiilor de credit	49
§3. Natura juridică a instituțiilor de credit	49
Secțiunea a 2-a. Accesul la profesiunea bancară	50
§1. Reguli	50
§2. Monopol și concurență bancară.....	52
2.1. Monopolul bancar	53
2.2. Concurența bancară.....	60
§3. Autorizarea instituțiilor de credit.....	61

3.1. Repere generale.....	61
3.2. Condiții minime de acces la activitatea bancară	62
3.2.1. Cerințe privind documentația	62
3.2.2. Condiții privind obiectul de activitate bancară	69
3.3. Entități supuse autorizării/ notificării Băncii Naționale a României.....	70
3.4. Autorizarea de constituire	73
3.5. Autorizarea de funcționare	74
3.6. Respingerea cererii de autorizare	76
3.7. Retragerea/ încetarea valabilității autorizației instituției de credit	78
3.7.1. Retragerea autorizației instituției de credit	78
3.7.2. Încetarea valabilității autorizației	79
3.7.3. Efecte juridice	80
3.8. Înregistrarea instituțiilor de credit.....	81
Secțiunea a 3-a. Activitatea, organizarea și funcționarea instituțiilor de credit	82
§1. Activitatea instituțiilor de credit	82
1.1. Statutul de bancă universală.....	82
1.2. Activități bancare	84
1.2.1. Clasificare.....	84
1.2.2. Activități permise potrivit art. 18 din O.U.G. nr. 99/2006	85
1.2.3. Operațiuni limitate în obiectul de activitate bancară	89
1.2.4. Operațiuni interzise instituțiilor de credit	92
§2. Organizarea și conducerea instituțiilor de credit	93
2.1. Organizarea instituțiilor de credit.....	93
2.2. Conducerea instituțiilor de credit	94
2.2.1. Repere normative.....	94
2.2.2. Incompatibilități și decăderi	96
Secțiunea a 4-a. Exercițiul activității bancare	97
§1. Obligațiile generale ale instituțiilor de credit.....	97
1.1. Obligația de informare a clientului	97
1.2. Obligația de consiliere a clientului.....	97
1.3. Obligația de vigilență	98
1.4. Obligația de secret profesional bancar	98
1.4.1. Reglementare juridică.....	98

1.4.2. Titularii obligației	99
1.4.3. Beneficiarii obligației	100
1.4.4. Obiectul secretului profesional bancar	101
1.4.5. Conduita persoanelor ținute de secretul profesional bancar	101
1.4.6. Furnizarea informațiilor supuse secretului profesional bancar	102
§2. Gestionarea prudențială a activității bancare.....	108
Secțiunea a 5-a. Situații financiare și audit.....	111
§1. Contabilitate și situații financiare.....	112
§2. Auditul bancar intern.....	112
Secțiunea a 6-a. Controlul activității bancare	115
Secțiunea a 7-a. Responsabilitatea instituției de credit cu privire la exercițiul profesiei bancare	116
§1. Măsuri administrative. Recomandări și măsuri de redresare a instituției de credit	117
1.1. Recomandările B.N.R.	117
1.2. Măsuri de redresare a instituției de credit	117
1.3. Alte măsuri	118
§2. Sancțiuni	119
2.1. Abateri de la disciplina sau profesia bancară	119
2.2. Sancțiuni potrivit legii bancare	120
2.3. Aspecte procedurale	121
Subcapitolul II. Varietăți ale instituțiilor de credit.....	122
Secțiunea 1. Băncile	122
Secțiunea a 2-a. Băncile de economisire și creditare în domeniul locativ	123
§1. Repere generale	123
§2. Constituire	123
§3. Cerințe specifice de desfășurare a activității	124
3.1. Condițiile generale de afaceri	125
3.2. Condițiile generale ale contractelor de economisire-creditare	125
3.3. Fondul special	126
3.4. Participațiile băncii de economisire și creditare în domeniul locativ	127
§4. Supraveghere și control	127
4.1. Supravegherea de către Banca Națională a României... ..	127

4.2. Auditorul financiar	128
§5. Obiectul de activitate.....	129
5.1. Reguli privind activitatea de economisire-creditare	129
5.2. Tipuri de activități.....	130
5.3. Contractul de economisire-creditare în domeniul locativ	132
Secțiunea a 3-a. Organizațiile cooperatiste de credit.....	134
§1. Noțiunea organizației cooperatiste de credit	134
1.1. Organizațiile cooperatiste de credit – de la „organizații obștești”, „bănci populare”, la „instituții de credit”.....	134
1.2. Definiție	135
§2. Constituirea organizațiilor cooperatiste de credit.....	136
2.1. Principii ale constituirii.....	136
2.2. Cerințe minime specifice constituirii	137
§3. Obiectul de activitate al organizațiilor cooperatiste de credit	140
3.1. Activitatea cooperativelor de credit	140
3.2. Activitatea caselor centrale ale cooperativelor de credit	141
§4. Organizarea și conducerea organizațiilor cooperatiste de credit	142
§5. Supravegherea organizațiilor cooperatiste de credit	143
Capitolul IV. Operațiuni și contracte bancare.....	145
Secțiunea 1. Repere generale.....	145
§1. Reglementarea juridică a contractelor bancare	145
1.1. Dreptul comun	145
1.2. Legea specială.....	146
§2. Caracterizarea generală a contractelor bancare	146
§3. Încheierea contractelor bancare. Consensualismul	150
Secțiunea a 2-a. Conturile – suportul operațiunilor clientelei bancare	151
§1. Clasificarea conturilor bancare.....	151
1.1. Contul curent.....	152
1.2. Contul de depozit la vedere.....	153
1.3. Contul de depozit la termen	154
1.4. Alte conturi.....	154
§2. Contul bancar curent potrivit Codului civil.....	155

2.1. Noțiune și calificare juridică	155
2.2. Deschiderea contului bancar curent	157
2.3. Funcționarea contului bancar curent	159
2.4. Încetarea contului bancar curent	160
Secțiunea a 3-a. Contractul pentru operațiuni în contul curent de disponibilități	161
§1. Noțiunea contractului pentru operațiuni în contul curent de disponibilități	161
§2. Particularizarea în raport cu contractul de cont curent	162
§3. Natura și caracterele juridice ale contractului	166
3.1. Natura juridică	166
3.2. Caracterele juridice	166
§4. Conținutul contractului	167
4.1. Drepturile și obligațiile băncii	167
4.2. Drepturile și obligațiile clientului	181
§5. Încetarea contractului	184
Secțiunea a 4-a. Depozitul bancar de fonduri	184
§1. Reglementare juridică	184
§2. Noțiune	185
2.1. Accepțiunea juridică	185
2.2. Accepțiunea doctrinară	188
§3. Clasificarea depozitelor bancare de fonduri	190
§4. Natura și caracterele juridice ale contractului	192
4.1. Natura juridică	192
4.2. Caractere juridice	194
§5. Încheierea contractului	196
5.1. Condițiile de fond	196
5.1.1. Capacitatea	196
5.1.2. Consimțământul	197
5.1.3. Obiectul	198
5.1.4. Cauza	199
5.2. Condițiile de formă	200
5.3. Dovada depozitului	201
§6. Efectele contractului	201
6.1. Drepturile și obligațiile contractuale ale depozitarului	202
6.1.1. Dreptul de utilizare a sumelor încredințate	202
6.1.2. Dreptul la plata comisioanelor	203

6.1.3. Obligația de restituire a sumelor încredințate	203
6.1.4. Obligația de a plăti a dobânzii	206
6.2. Obligațiile legale ale depozitarului	207
6.2.1. Obligația de informare a clientului	207
6.2.2. Obligația de confidențialitate	209
6.3. Drepturile și obligațiile contractuale ale deponentului	209
6.3.1. Dreptul la restituirea sumelor încredințate	209
6.3.2. Dreptul la încasarea dobânzii aferente depozitului	211
6.3.3. Obligațiile deponentului	211
§7. Protecția drepturilor deponentului	212
7.1. Garantarea restituirii sumelor încredințate	212
7.1.1. Reglementarea juridică	212
7.1.2. Depozite garantate	214
7.1.3. Plafonarea sumei garantate	216
7.1.4. Aspecte procedurale	216
7.2. Protecția deponenților în cadrul procedurilor speciale cu privire la instituțiile de credit	219
7.2.1. Suspendarea atragerii de depozite	219
7.2.2. Transferul de depozite	219
7.2.3. Despăgubirea deponenților prejudiciați prin transferul de depozite	222
7.3. Răspunderea juridică a depozitarului	223
7.3.1. Fundamentarea juridică a răspunderii	223
7.3.2. Aspecte practice ale răspunderii	225
§8. Varietăți ale depozitului bancar de fonduri	226
8.1. Certificatele de depozit	226
8.2. Depozitul de economii	227
8.2.1. Dispoziții comune privind economisirea	227
8.2.2. Libretele de economii	228
8.2.3. Depozitele de economii pentru domeniul locativ	228
8.3. Depozite bancare – garanții	229
8.3.1. Caracteristici	229
8.3.2. Aplicații	230
8.4. Depozite colaterale	231

8.5. Depozitele pentru achiziționarea monedei electronice.....	231
§9. Fiscalitatea depozitelor bănești. Impozitul pe dobândă.....	232
Secțiunea a 5-a. Creditul bancar.....	233
§1. Evoluția creditului.....	233
§2. Funcțiile creditului.....	234
2.1. Funcția distributivă.....	234
2.2. Funcția de transformare a economiilor în investiții.....	235
2.3. Funcția de emisiune monetară.....	235
2.4. Funcția de asigurare a stabilității prețurilor.....	236
§3. Premisele creditului bancar.....	237
§4. Reglementare juridică.....	237
§5. Noțiuni.....	239
5.1. Noțiunea creditului.....	239
5.2. Noțiunea facilității de credit.....	241
§6. Formele creditului bancar.....	242
6.1. Creditul bancar, specie a creditului comercial.....	242
6.2. Criterii de determinare și varietăți ale creditului bancar.....	243
6.2.1. Criterii de determinare.....	243
6.2.2. Varietăți ale creditului bancar.....	244
§7. Contractul de credit bancar.....	255
7.1. Denumire și calificare juridică.....	255
7.1.1. Denumire.....	255
7.1.2. Calificare juridică.....	255
7.2. Caractere juridice.....	256
7.3. Elementele contractului.....	261
7.4. Încheierea contractului.....	264
7.4.1. Dispoziții comune.....	264
7.4.2. Cerințe normative la încheierea contractului.....	266
7.4.3. Cerințe prudențiale la încheierea contractului. Acoperirea riscurilor.....	267
7.4.4. Cerințe normative vizând încheierea contractului de credit destinat consumului.....	268
7.5. Conținutul contractului de credit.....	273
7.5.1. Drepturile și obligațiile instituției de credit.....	274
7.5.2. Drepturile și obligațiile clientului.....	277
7.6. Denunțarea contractului de credit.....	279

7.7. Contractul de credit, titlu executoriu.....	281
7.8. Răspunderea instituției de credit cu privire la acordarea și executarea creditului bancar.....	282
7.8.1. Răspunderea față de terți pentru acordarea creditelor	282
7.8.2. Răspunderea față de client.....	287
Secțiunea a 6-a. Închirierea casetelor de valori	288
§1. Noțiunea închirierii casetelor de valori	288
§2. Calificarea juridică a închirierii casetelor de valori	289
§3. Caracterele juridice ale contractului.....	292
§4. Efectele contractului.....	293
4.1. Drepturile și obligațiile instituției de credit	293
4.2. Drepturile și obligațiile clientului	296
§5. Încetarea contractului. Deschiderea forțată a casetei	296
§6. Regimul juridic al bunurilor din casetă. Urmărirea silită... ..	297
Secțiunea a 7-a. Garanții bancare autonome.....	298
§1. Repere generale privind garanțiile	298
1.1. Noțiunea de risc	298
1.2. Tehnici de acoperire a riscurilor.....	299
1.3. Clasificarea garanțiilor bancare	301
§2. Repere normative privind garanția autonomă	303
§3. Terminologie	306
§4. Noțiunea garanției autonome	307
§5. Scrisoarea de garanție bancară	309
5.1. Calificare juridică.....	309
5.2. Delimitarea în raport cu fideiusiunea.....	311
5.2.1. Elemente comune.....	311
5.2.2. Elemente specifice	312
5.3. Efectele scrisorii de garanție bancară.....	316
5.3.1. Dreptul beneficiarului de a solicita plata scrisorii de garanție	317
5.3.2. Obligația instituției de credit de a plăti scrisoarea de garanție	323
5.3.3. Regresul garantului împotriva ordonatorului scrisorii de garanție	330
Secțiunea a 8-a. Contractul de card bancar.....	332
§1. Tipologia cardului bancar.....	332
§2. Reglementare juridică	334

§3. Definiție.....	335
§4. Varietăți de carduri	336
§5. Dispoziții comune privind cardul bancar	340
5.1. Condiții de formă	341
5.2. Condiții de fond	342
§6. Contractul emitent – deținător. Elemente și conținut	343
6.1. Elementele contractului.....	343
6.2. Conținutul contractului	344
6.2.1. Drepturile și obligațiile emitentului.....	344
6.2.2. Drepturile și obligațiile deținătorului.....	346
§7. Contractul emitent-comerciant.....	349
7.1. Drepturile și obligațiile comerciantului	350
7.2. Drepturile și obligațiile emitentului	350
§8. Contractul comerciant-deținător card.....	351
8.1. Drepturile și obligațiile comerciantului	351
8.2. Drepturile și obligațiile beneficiarului. Regimul juridic al plății prin card bancar	352
Bibliografie	355